SACS
Swedish Association
of Civil Security

Datum
2015-09-11

Beteckning
SOU 2015:23
Ju2015/2650/SSK

Handläggare
Therese Premler-Andersson, 08-782 09 50
therese.premlerandersson@tebab.com

Justitiedepartementet
Enheten för samordning av samhällets krisberedskap (SSK)
103 33 Stockholm

Yttrande från SACS, Swedish Association of Civil Security

Statens offentliga utredningar 2015:23, Informations- och cybersäkerhet i Sverige – strategi och åtgärder för säker information i staten

Inledning

SACS instämmer i utredningens lägesbeskrivningar och vi ställer oss överlag positiva till de förslag och rekommendationer som föreslås. Vi vill dock framföra följande synpunkter och kommentarer.

Allmänt

Som anges har utredningen valt att avgränsa strategin till att omfatta de statliga myndigheternas verksamhet. Vi delar den uppfattningen men anser att problembeskrivningen är giltig för samtliga myndigheter och att en plan bör upprättas för ett bredare införande av de föreslagna åtgärderna. Inte minst åtgärderna 1, Styrning och tillsyn av informationssäkerheten i staten stärks, och 2, Staten blir en tydlig kravställare skulle snarast behövas för hela offentliga sektorn.
Ett bredare införande av förslagen skulle dessutom vara mycket positivt för målsättningen med förslag 6, Sverige ska vara en stark internationell partner.

Kommentar till strategins förslag

1 Styrning och tillsyn av informationssäkerheten i staten stärks.

I förslaget föreslås MSB få till uppgift att svara för styrmodell, myndighetsrådets kansli samt att bedriva tillsyn. Vi inser logiken i detta men anser att man, med hänsyn till att MSB i princip haft delar av detta ansvar även tidigare, måste ägna särskild uppmärksamhet åt att dessa funktioner nu får avsedd effekt. Speciellt beträffande tillsynsrollen ser vi en risk i att MSB's traditionellt rådgivande funktion har skapat en annan kultur än vad som krävs i tillsynsrollen. Ett nära samarbete med Riksrevisionen skulle kunna påverka detta positivt.

Handläggare
Therese Premler-Andersson, 08-782 09 50
therese.premlerandersson@tebab.com

2. Staten blir en tydlig kravställare.

Som utredningen konstaterar besitter näringsliv och akademi viktig kompetens som bör utnyttjas för kravställning och framtagning av säkerhetslösningar. SACS anser att staten behöver se den samlade nationella kompetensen inom cybersäkerhetsområdet som en strategisk förmåga i sig. Och att man som komplement till denna strategi utarbetar en plan för hur den skall bevaras och utvecklas. I bilaga 4 föreslås en sådan strategi för kryptografiområdet, vi anser att den bör utökas till hela cybersäkerhetsområdet.

Ett effektivt sätt att säkra den nationella förmågan är att se till att den utnyttjas vid de upphandlingar som görs. Utöver den problematik som utredningen påpekar med ett fåtal leverantörer av större IT-system, ser vi ett problem med transparensen vid stora upphandlingar. Tänkbara leverantörer av större IT-lösningar t.ex. i samband med outsourcing, utgörs ofta av stora globala IT-företag. Företagen har antingen egna säkerhetslösningar eller lösningar från av företaget valda underleverantörer. Detta medför att även om en myndighet vid upphandlingen säkerställer god IT-säkerhet har man liten påverkan på valet av säkerhetslösningar. Svenska IT-säkerhetsföretag är företrädesvis små och medelstora företag (SMF) och kan trots väl så kvalificerade produkter och tjänster ha svårt att komma in som underleverantör till ett globalt IT-företag. Vill man från statens sida säkerställa en framtida inhemsk förmåga krävs särskilda åtgärder för att lösningar från svenska forskare och företag utnyttjas i de upphandlingar som sker.

Som ett led i att säkerställa att upphandlade IT-lösningar har önskad säkerhet nämns möjligheten att tillämpa lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet. SACS anser att det är viktigt att finna upphandlingsformer som säkerställer att en nationell förmåga bibehålls och stärks. Det skulle dessutom bidra till att uppnå målsättningen med förslag 6, Sverige ska vara en stark internationell partner.

Vänliga hälsningar

Therese Premler-Andersson
Projektledare
Swedish Association of civil security